

**TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA
- INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ**

Junija - dobri izvozni rezultati

Kakor nas je izvoz v mesecu maju malce razočaral, tako so junjski rezultati zadovoljivo dobri, saj smo ta mesec izvozili le za pičlih 500 dolarjev manj kot v letošnjem najboljšem mesecu marcu. Kumulativni pregled naših letošnjih izvoznih prizadevanj nam pove, da smo v prvih letošnjih šestih mesecih izvozili že za 3,5% več kot lani vse leto. Ti rezultati kažejo razveseljivo dejstvo, da ni ostalo le pri besedah, pač pa se je naša izvozna služba resno lotila svoje naloge, kar nam ustvarja ugodnejše pogoje za uvoz reprodukcijskega materiala ali vsaj daje večje pravice do potrebnih deviznih sredstev. Seveda gre pri tem del zasluge tudi kolektivom naših tovarn, ker so spoznali pomembnost prerasmeritve dela svoje proizvodnje za izvoz.

V juniju je levji delež našega izvoza odpadel na tovarno elektrotehničnih in finomehantičnih izdelkov v Kranju, nekoliko slabši izvozni rezultat pa je dosegla tovarna elektromotorjev v Železnikih. Druga razveseljiva vest iz junjskega izvoznega poročila je ta, da se je v tem mesecu z izvozom svojih izdelkov dobro odrezala tudi naša tovarna avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici in se po količini izvoženih izdelkov uvrstila takoj za Elektromehaniko in Elektromotorji. Kaže, da so tudi v Novi Gorici prebili »izvozni led« in, da bomo od slej lahko zabeležili še nove izvozne uspehe tega delovnega kolektiva.

Na četrto mesto se je glede na količino izvoženih izdelkov v juniju uvrstila tovarna v Pržanu, za njej skoraj enako dolarsko vrednost pa smo v zadnjem mesecu prvega polletja izvozili opreme za tovarno BHATT v Indiji, nato pa so se zvrstile po vrednosti izvoza naslednje naše tovarne: Elementi, Polprevodniki, tovarna električnih aparatov, tovarna radijskih sprejemnikov Sežana, tovarna kondenzatorjev v Semiču in z malenkostnim izvoznim deležem tudi tovarna električnih merilnih instrumentov v Otočah.

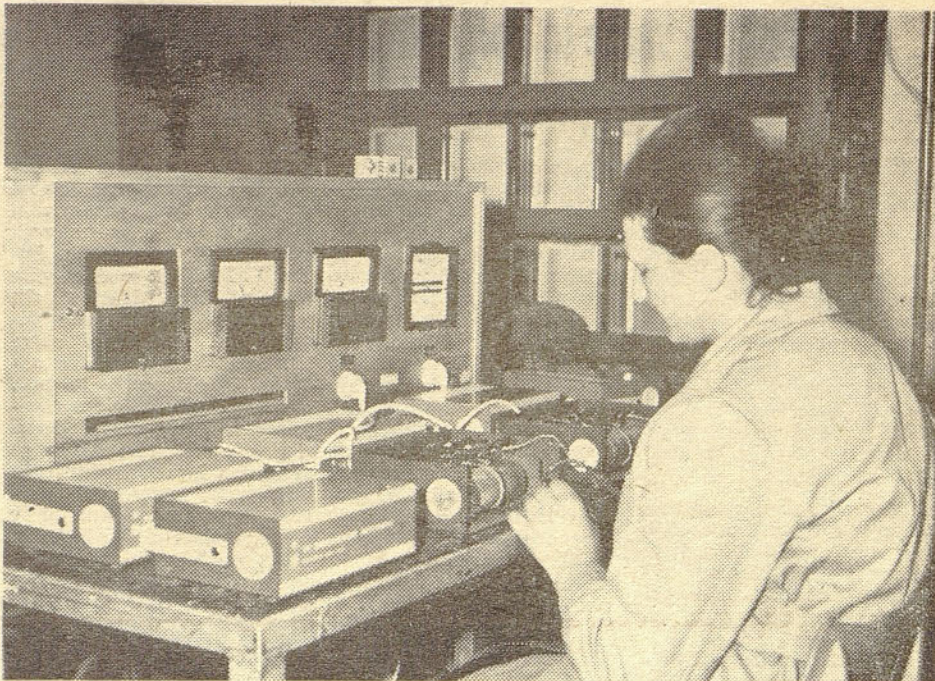
Pri izvozu kot navadno največji delež odpade na elektromotorje, to pot pa jim sledijo telefonske centrale in telefonski aparati, z nekoliko manjšo vrednostjo pa elek-

trični števeci in zaganjalniki, sledi tovarniška oprema za indijsko tovarno BHATT, nato pa gramofoni z rezervnimi deli, diode, vrtnali stroji z rezervnimi deli, releji, raznovrstni upori, kinoprojektorji, zvočniki ter ojačevalne naprave in drugi naši izdelki v manjših količinah.

Ce še enkrat pobrskamo po mesečnih izvoznih rezultatih našega podjetja v letošnjem prvem polletju, tedaj vidimo, da smo najboljši uspeh dosegli v maju, le malo slabši je bil izvoz v juniju, nato pa sledijo meseci februar, januar in maj, a najbolj pičel je bil naš izvoz v aprilu. Na polletnih rezultatih, ki so nedvomno razveseljivi v primerjavi z našim dosedanjim izvozom, pa se ne kaže upariti, pač pa vse sile usmeriti v to, da bomo tudi v naslednjih mesecih letošnjega leta dosegali kar se le da dobre izvozne rezultate. Ta prizadevanja, ki bodo prav gotovo kronana z ugodnejšimi možnostmi za nabavo inozemskega reprodukcijskega materiala, pa nam seveda narekujejo še večjo skrb za kakovost naših proizvodov in še temeljitejšo prilagajanje le-teh zahtevam tujih tržišč, prav tako pa stremenje za veliko serijsko proizvodnjo, kar nam bo omogočilo konkurenčen nastop med številnimi tujimi proizvajalci.

Naši izvozni uspehi v prvem polletju naj nam bodo najboljša vzpodbuda za nadaljnja prizadevanja v tej smeri!

—J—

V obratu Dobropolje, tovarne električnih aparatov, so pričeli z montažo novih avtomatiziranih TV stabilizatorjev

Prispevek k reševanju problematike Iskre

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Za predsednikom izvršnega sveta SRS tov. Janko Smolcem se je k razpravi oglasil dr. Stefan Soba, generalni direktor Narodne banke, ki je v svojih izjavah predvsem podal nekaj pojasnil k stališčem NB o možnostih za sanacijo podjetja ISKRA.

Med drugim je dejal, da NB nima investicijskih sredstev, ki bi jih neposredno lahko iz emisije vlagala v osnovna ali obratna sredstva, vendar pa je pripravljena sodelovati, ob prizadevanjih kolektiva in družbe, pri sanaciji. Ekonomika obratovalnih sredstev je za Iskra dokaj pereča predvsem zato, ker se je Iskra v zadnjih letih tako hitro razvijala. S sredstvi, ki jih bo Iskra dobila za trajna obratovalna sredstva (3,5 milijarde) seveda položaja še ne bo mogoče rešiti, vendar pa bo s tem in s prispevkom Komu-

nalne banke nastal položaj, v katerem bo Iskra s strani banke spet kreditno sposobna in bo lahko najemala nadaljnje kredite pri poslovnih bankah. Na taki osnovi bi bila NB pripravljena še nadalje vzdrževati takšen potencial, iz katerega Komunalna banka ne bo vztrajala na kratkoročnem vnovčenju teh sredstev.

Vsi ti posegi, predvideni za sanacijo Iskre, pa ne bi imeli pravega učinka, če se v ekonomiki obratovalnih sredstev Iskre ne bi izvršile bistvene spremembe. Morala bi si prizadevati, da bi dosegla čimprejšnjo sprostitve vezanih sredstev v prekomernih zalogah surovin, nedokončane proizvode in gotovih izdelkov, kakor tudi sredstev pri kupcih. Pri pomoči SGB, KB in NB in teh notranjih sprostitvah tako rekoč mrtvih sredstev, bi bila Iskra sanirana. Seveda bi v času, ko bi Iskra te za-

hteve ustvarila, morala tudi KB svoj iztoženi zahtevek za to obdobje umakniti, za kar obstajajo pravne možnosti. Skratka, treba bi bilo, da KB in Iskra medsebojno izdelata načrt za sanacijo, tako da bo NB natanko vedela, kako bo potekalo reševanje vprašanja obratovalnih sredstev.

Direktor Zavoda za avtomatizacijo tov. Franc Dobnikar se je v svojem prispevku k razpravi dotaknil vprašanja produktivnosti. Ugotovil je, da pri naši proizvodnji vse prepočasi uvajamo avtomatizacijo in nove tehnološke postopke, čeprav je marsikaj takega ZZA že pripravil. Toda stalna blokacija žiro računa in celotna vezava skladov posege po teh novostih omejujejo in s tem v zvezi prepočasi raste tudi produktivnost dela.

Direktor Dobnikar je ob tem navedel vrsto primerov, ko gre le za minimalna sredstva, s katerimi bi v nekaterih naših proizvodnjah uvedli avtomatizacijo, ki je že razvita, vendar teh sredstev ni in s tem tudi ne pogojev za večjo produktivnost. V prihodnje bo vsekakor nujno najti več možnosti za uvajanje avtomatizacije in novih tehnoloških postopkov, ker nam bodo le-ti pomagali do boljših proizvodnih rezultatov in do manjših stroškov, torej do bolj ekonomičnega poslovanja. Pri tem imajo nekateri obrati naših tovarn določene tehnološke rešitve, ki bi jih lahko koristno uporabili pri svoji proizvodnji, vendar, ker so skladi vezani, jih ne morejo investiti, ali pa jih uvajamo prepočasi in nam to prizadeva težave in škodo.

Nadaljnji je razpravljaj ing. Danilo Dolgan, direktor (Dalje na 6. strani)

Priznanje za naš visokonapetostni indikator

Pred nedavnim so v Avstriji, na posvetovanju avstrijskega elektrogospodarstva, ki je bilo v termoelektrarni Timelkam, med drugim praktično preizkušali tudi delovne naše visokonapetostnega indikatorja z oznako MA 3090. Poskusi s tem našim aparatom so se zelo dobro izkazali, zato so se avstrijski strokovnjaki o njem izjavili izredno pohvalno, saj po njihovem mnenju ustreza dejanskim potrebam, ima pa tudi določene prednosti pred indi-

katorjema, ki sta ju na tem posvetovanju demonstrirali zahodnonemška tovarna DBR in tovarna Pfisterer iz Stuttgarta.

Pri ugotavljanju prisotnosti visoke napetosti je pri obeh nemških tipih indikatorjev treba še vedno priti v neposreden dotik z živimi deli naprave z izolirano palico, medtem ko je z našim indikatorjem MA 3090 možno ugotavljati prisotnost visoke napetosti že iz povsem varne razdalje, pri daljnovodih pa

celo s tal, brez dotika z napeljavo. Zanimivo je, da so na ta naš instrument pred praktičnim preizkusom gledali z dokajšnjim nezaupanjem, toda ko so pa videli njegovo delovanje, so kaj hitro prvotno mnenje spremenili.

Vse kaže, da si bo ta naš izdelek kmalu utrl pot na avstrijsko tržišče, prav gotovo pa še tudi kam drugam, zanj pa je tudi v jugoslovanskem elektrogospodarstvu vedno večje zanimanje, zlasti še, ker se vsi, ki ga že uporabljajo, z njim pohvalijo.

Potrebno je večje in bolj intenzivno izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti

LJUBLJANA, 13. julija — Na skupni seji republiškega zbora in gospodarskega zbora skupščine SR Slovenije je v razpravi o gospodarski reformi predsednik IS SRS Janko Smole opozoril na nekatere izmed posebno aktualnih gospodarsko-političnih problemov in dejal, da je struktura proizvodnje pri nas pretirano usmerjena le v nekatere proizvodne dejavnosti. V svojem govoru je med drugim dejal:

S spremembami v sistemu želimo omogočiti za boljše delo, tudi boljši življenjski standard; doseči želimo bolj razumno zaposlovanje in boljše vrednotenje žive delovne sile, predvsem pa boljše vrednotenje dela kvalificiranih delavcev in tistih strokovno usposobljenih ljudi, ki so sposobni in pripravljeni utirati nova pota v naši ekonomiki, organizaciji dela, poslovanja in tehnologije. Cilj reforme ni zmanjšanje števila zaposlenih, temveč ustvarjanje osnovnih pogojev za racionalnejšo razvrstitev delovne sile in povečano eko-

nomsko utemeljeno zanimanje za strokovno usposabljanje in pridobitev strokovnih kvalifikacij.

Večje in bolj intenzivno izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti na osnovi specializacije in kooperacije, je dejal tov. Smole, bo omogočilo tudi zaposlitev obstoječih viškov delovne sile v industriji in drugih dejavnostih in to v pogojih naraščajoče produktivnosti dela in ustreznega izboljševanja življenjskega standarda.

Številni udeleženci razprav o gospodarski reformi so na skupni seji republiškega in

gospodarskega zbora prispevali že čisto določene zamisli o nalogah na posameznih področjih in v posameznih proizvodnih dejavnostih. Miran Košmelj je med drugim opozoril na integracijske procese, za katere bodo naposled kolektivni morali občutiti dejansko ekonomsko potrebo. V Sloveniji je npr. aktualna grupacija proizvajalcev za proizvodnjo gospodinjskih aparatov; že dolgo si zamažemo želimo sodelovanje orodjarjev; integracijski procesi so nadalje aktualni v elektroindustriji, kovinski in lesno predelovalni industriji.

K znižanju števila zaposlenih v »Elektromehaniki«

Zaostajanja proizvodnje za planom v I. polovici leta, kar je rezultat številnih objektivnih in subjektivnih faktorjev, je vzrok, da je »Elektromehanika« znižala plan skupne proizvodnje za leto 1965 od 18,034 milijard na 16,159 milijard in s tem analogno znižala letni plan ekssterne proizvodnje od 17,414 milijard na 15,593 milijard dinarjev. Zaradi znižanja plana proizvodnje se med ostalimi pokazatelji zmanjša tudi obseg dela, kar pomeni zmanjšanje potreb po delovni sili. Po izračunu bi morala tovarna, v kolikor bi hotela poslovati še v mejah ekonomičnosti in rentabilnosti in zagotoviti osebne dohodke predvideno po gospodarskem planu za leto 1965, odpustiti okrog 200 delavcev.

Ker je bil s strani DS podjetja sprejet Začasni pravilnik o medsebojnih delovnih razmerjih podjetja Iskra Kranj, so bile s tem dane osnove, da se izvede sklep 2. zasedanja DS tovarne o odpustu okrog 200 delavcev.

Zaradi sklepa organov samoupravljanja tovarne, da se mora predvideno število zaposlenih zmanjšati delno z naravno fluktuacijo in delno z odpustom, je bil na 5. rednem zasedanju DS tovarne dne 8.7.1965 dokončno sprejet sklep, da se v prvi fazi odpusti iz tovarne 115 delavcev, kar predstavlja 2,83%, od stanja zaposlenih na dan 31.5.1965, z odpovednim rokom 15.7.1965.

Odpustitev predvidenega števila delavcev bi potekala v okviru Začasnega pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih, ki določa v členu 208, tč. b, da delavcu lahko preneha delo po sklepu delovne skupnosti in brez njegovega pristanka v primeru, če se v tovarni zmanjša proizvodnja ali obseg dela. Za izvedbo in pravilnost te akcije je UO tovarne izdelal predlog, katerega je DS tovarne sprejel. Istočasno je splošni sektor v tovarni izdal

detajlna pojasnila vsem članom delovnih enot in predsednikom DS delovnih enot o načinu in postopku, v katerih je posebej opozorilo, da se morajo delovne enote pri odločanju držati določil Temeljnega zakona o delovnih razmerjih in Začasnega pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih podjetja Iskra Kranj.

Ugotavljanje in odločanje katera delovna mesta se bodo ukinita, oz. na katerih delovnih mestih se zmanjša število zasedenih, je v pristojnosti organizacijskega biroja tovarne in DS delovnih enot.

Odločbo o prenehanju dela izda DS pristojne delovne enote. Delavec lahko zoper odločbo vloži ugovor na UO tovarne. Odločba UO tovarne je dokončna, medtem ko lahko delavec, v kolikor misli, da je prizadet, sproži delovni spor pred pristojnim sodiščem.

Pri določanju oseb, katerim naj se ob zmanjšanju dela preneha delo, so organi samoupravljanja zavzeli stališče, da naj odidejo predvsem tisti, ki najslabše delajo, ki dosegajo najnižje delovne učinke. Pri teh kriterijih: kvalitete, kvantitete in delovne discipline pa ne sme biti razlik med zaposlenimi v neposredni proizvodnji in zaposlenimi na režijskih delovnih mestih.

Da bi se stvar izvedla v predpisanem roku, je med drugim bil sprejet sklep DS tovarne, da v kolikor delovne enote ne bi izvršile sklepa DS tovarne o prenehanju dela v predpisanem roku ali pa ne bi odpustile predvidenega števila delavcev, se znižajo osebni dohodki za %, ki se izračuna iz razmerja med številom delavcev, katerim niso odpovedali in med skupnim številom zaposlenih v delovni enoti. To znižanje osebni dohodkov naj bi veljalo do dokončne izvršitve sklepov DS tovarne.

Pozicioner za avtomatsko varjenje LED 2 C, ki jih izdeluje »Iskra« za firmo LINDE iz Münchna

Uspeh Iskre pri izvozu firmi Linde (ZR Nemčija)

Glede na kvaliteto naših tomatsko varjenje. Prvi komad je bil izdelan in že preizkušen pri firmi LINDE. Ocena je pozitivna in v avgustu sledi dobava ostalih 14 naprav. Predvidevajo izdelavo nadaljnjih 100 kom. naprav. Glede na kvaliteto preizkušene naprave LED 2 C je LINDE zahteval ponudbo za izdelavo poizkusne serije 15 še dva tipa pozicionerjev komadov pozicionerjev za av-

tomatsko varjenje. Prvi komad je bil izdelan in že preizkušen pri firmi LINDE. Ocena je pozitivna in v avgustu sledi dobava ostalih 14 naprav. Predvidevajo izdelavo nadaljnjih 100 kom. naprav. Glede na kvaliteto preizkušene naprave LED 2 C je LINDE zahteval ponudbo za izdelavo poizkusne serije 15 še dva tipa pozicionerjev komadov pozicionerjev za av-

Ukrepi za znižanje poslovnih stroškov v Otočah

Skoraj v vseh Iskrinih tovarnah in obratih imajo zadnje čase samoupravni organi dokaj dela. Iskanje notranjih rezerv ni iskati le v odpuščanju delovne sile, pač pa je nujno treba zniževati poslovne stroške, ki so povsod previsoki. Čeprav tovarna električnih merilnih instrumentov ne spada med tiste, ki preokračujejo kvoto osebnih dohodkov, je vendar DS na seji 24. junija, ko je sprejel rebalans plana, odločno ukrepal v zvezi z zniževanjem poslovnih stroškov. Posegel je v vse dejavnosti in sprejel naslednje sklepe:

● Strokovne službe naj se znižajo na minimum, osebni avtomobili se lahko uporabljajo za službene namene le v najnujnejših primerih.

● Poseben team (skupina), ki ga sestavljajo strokovnjaki iz gospodarsko tehničnega sektorja in proizvodnega sektorja naj ugotovi kakšne so naše možnosti za osvajanje delovnih operacij, ki nam jih opravljajo kooperanti.

● Team v istem sestavi naj skupno s strokovnjaki iz ZZA ugotovi možnost nadomestila materiala in delov iz uvoza z materialom, ki je na voljo na domačem tržišču. O svojem delu naj poroča vsake tri mesece samoupravnim organom tovarne.

● Stroški za reprezentanco

(Dalje na 5. strani)

Pojasnjevanje konkretnih problemov

V zveznem odboru SZDLJ je bil sestanek komisije, ki koordinira politično dejavnost v zvezi s predvideno gospodarsko reformo. Na sestanku so pozitivno ocenili dosedanja dejavnost v pripravi za izvajanje novih gospodarskih ukrepov. Poudarili so, da sedaj prihaja obdobje, ko je treba od pojasnjevanja splošnih postavk preiti na pojasnjevanje posameznih konkretnih ukrepov in problemov ter na iskanje odgovarjajočih rešitev. Poudarili so, da bo treba posvetiti posebno pozornost urejanju problemov, ki so povezani z življenjskim standardom ljudi, politiko osebnih dohodkov, nadaljnjo politiko zaposlovanja, stanovanjsko politiko itd.

Obstajajo mnenja, da bi bilo treba vzporedno s sprejemanjem konkretnih ukrepov popolneje razvijati dejavnost v kolektivih ob udeležbi vseh delovnih ljudi, tako da bi se le-ti čimprej in tem bolje spoznali s konkretnimi nalogami in se neposredno angažirali pri reševanju teh nalog.

Pripis uredništva: Ker prehajamo v obdobje, ko bodo pojasnjevanja splošnih postavk prešla na pojasnjevanja konkretnih problemov in ukrepov, sporočamo bralcem, da jih bomo o novih konkretnih gospodarskih ukrepih sproti obveščali.

Proizvodnja Elektromehanike v juniju

Po znižanem letnem planu je bil znižan tudi mesečni plan, tako da je bila za mesec junij postavljena predvidena vrednost proizvodnje 1.234 milijonov din.

Dejanska vrednost proizvodnje v juniju je znašala 1.150 milijonov din, kar pomeni, da je bila vrednost proizvodnje za 150 milijonov pod mesečnim povprečjem in za 84 milijonov pod predvidevanji za mesec junij.

PROIZVODNJA V JUNIJU	EE	Proizv. %
Mont. rot. strojev	186,0	
Montaža števcov	89,7	
Stikala	49,6	
Kinoakustika	76,3	
Obrat tel. naprav	110,8	
Lipnica	69,2	
Delj avtomatike	101,0	
Stalne proizv. usluge	93,2	
Občasne usluge	105,2	
Skupaj	93,1	

MONTAŽA ROTACIJSKIH STROJEV je oddala na skladišče le 630 EVS-06, čeprav je bilo izdelanih skoraj 14% več; zaradi napak jih je bilo treba popravljati. Vrtalnih strojev EVS-10 bi lahko izdelali več, če ne bi zmanjkalo kolektorjev. Precejšnja količina vrtalnih strojev EVS 3 leži v montaži še od maja, ker ni embalaže. Motorjev UZ je bilo izdelanih manj, ker je zmanjkalo delov od kooperanta.

MONTAŽA ŠTEVCEV je imela nizko proizvodnjo. Vzrok je premajhna proizvodnja dvotarifnih številčnikov. Montaža dvotarifnega številčnika sicer že teče, vendar je pa bilo v juniju izdelanih le 1.240 kosov, kar je znatno premalo. Tudi trofaznih števcov ni bilo izdelanih dovolj, ker smo prepozno prejeli magnetne.

KONTAKTOR še vedno ni prejel sestavnih delov iz uvoza, tako da je njegova proizvodnja le polovična. Izdelki

domaćih sestavnih delov so bili izdelani v dovoljnih količinah, razen enopolnega avtomata in tarifnega odklopnika, pri katerem proizvodnja še ni stekla.

MONTAŽA KINOAKUSTIKE je izdelala predvideno količino projektorjev za normalni film, ni pa izdelala dovolj projektorjev za ozki film, ker so iz uvoza prepozno prispeli zvočniki in ker je zmanjkalo kabla. Namesto ojačevalnih naprav je bila izdelana serija registrofonov, ki pa ni bila oddana na skladišče, ker se je pri kontroliranju pokazala manjša napaka.

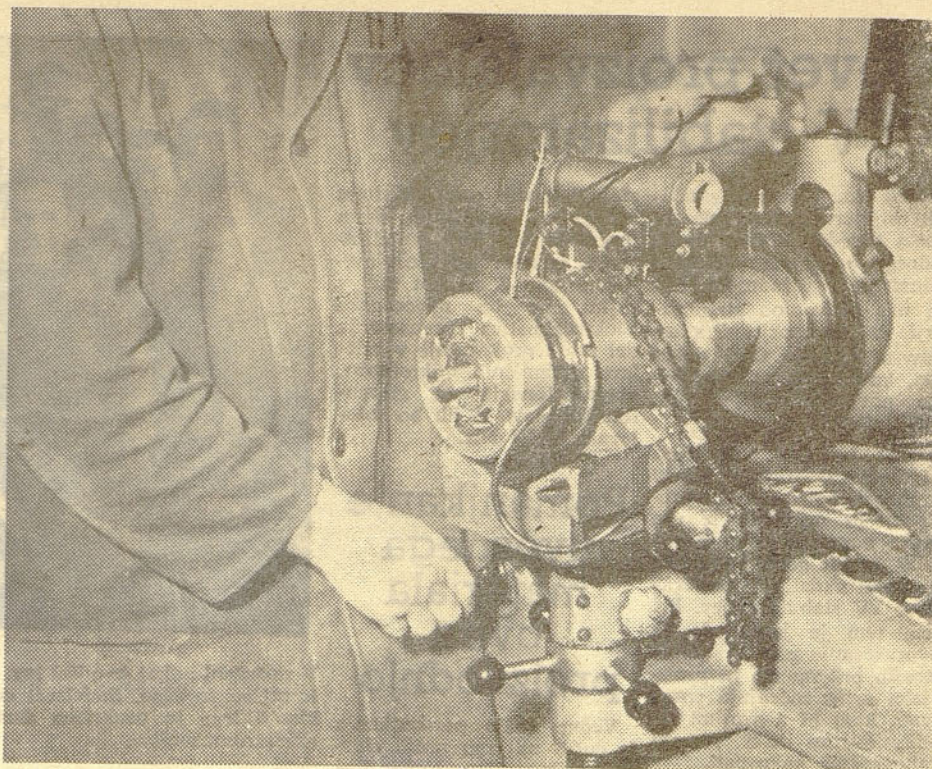
OBRAT ATN je sicer dosegel predvideno vrednost znižanega plana, vendar še vedno ni bilo izdelano tisto, kar bi bilo lahko. Pri samih centralah še vedno primanjkuje nekaterih materialov, poleg tega pa proizvodnja še vedno ni urejena. Telefonov je bilo izdelanih le dve tretjini od predvidenih, ker v prvi polovici meseca proizvodnja ni tekla zaradi pomanjkanja magnetnega jekla in mehkega železa. Količina relejev, predvidena za izvoz, je bila izdelana.

LIPNICA je imela glavno težišče dela na dvotarifnem številčniku, zato je bilo treba ostale izdelke delati v manjših količinah ali pa je bila proizvodnja sploh ustavljena. Da bodo kapacitete za dvotarifni številčnik dovoljne, je bil prenešen v ATN Kranj mikrofonski vložek, poleg tega pa tudi nekateri deli od dvotarifnega številčnika.

ELEMENTI ZA AVTOMATIZACIJO izključujejo obstoj ječa naročila in se bodo morali delavci preusmeriti na druga dela.

Če grobo pogledamo izpad v juniju, je vidno, da je treba le tega deliti v dve grupi:

1. Zaradi pomanjkanja materiala ni bilo izdelanih dovolj. (Dalje na 6. strani)

Takole preizkušajo naše magnetne vžgalnike v tovarni »Tomos« v Kopru. Glede kvalitete, je povedal prisotni delavec, da je sedaj precej boljše, le še kakih 5 odstotkov izmeta imajo, medtem ko so prej zavrnilo večje število poslanih magnetnih vžgalnikov

Sindikalni odbor podjetja o predvideni gospodarski reformi

Sindikalni odbor podjetja je imel svoj redni razširjeni sestanek dne 12. 7. 1965. Prisostvovali so mu poleg predsednikov sindikalnih podružnic tovarni in skupnih služb, še predsedniki iz vseh obratov, nadalje tudi generalni direktor tov. Dušan Horjak, predsednik UO podjetja ing. Tone Nedog, sekretar aktiva ZK podjetja ing. Rudi Vaupitič, tov. Danilo Martelanc in še nekateri drugi. Po uvodnih besedah predsednika ing. Franca Jana, je spregovoril tov. Danilo Martelanc, ki je med drugim dejal: Veliko vorimo o novih gospodarskih spremembah. Nekateri razlagajo te ukrepe tendenciozno, to pa zgolj zaradi nepoznavanja vzrokov in namena no-

ve gospodarske reforme. V zadnjih letih je bila nedisciplina v investicijskih vlaganjih pri nas na »zavidljivi višini«. Prav tako smo nepravilno in neupravičeno trošili ogromna obratovalna sredstva, večkrat tudi za druge namene, kot so bila namenjena.

Velike težave so nastale na področju naše zunanje trgovine. Do sedaj so bila podjetja nezainteresirana za izvoz zaradi različnega izvoznega in uvoznega dinarja, kar je podjetja destimuliralo. Novi ukrepi pa predvidevajo enoten obračunski dinar, oz. za izvoz so predvidene za nekatere gospodarske veje posebne stimulacije (za obdobje dveh let), kar bo za pod-

jetja nedvomno privlačno.

Bistvene značilnosti predstoječe gospodarske reforme so naslednje:

- uveljavitev enotnega obračunskega dinarja,
- ustalitev odnosov na notranjem in zunanjem trgu,
- povečanje deleža gospodarskih organizacij pri narodnem dohodku in uveljavitev enotnih pogojev gospodarstva,
- prehod iz ekstenzivnega na intenzivno gospodarjenje,
- izvedba ekonomične reprodukcije.

Razumljivo je, da reforma sama ne bo mogla izboljšati stanja v gospodarstvu, pač pa lahko ustvari le pogoje, da (Dalje na 6. strani)

Znižanje stroškov ali nezagotovljena višina že znižanih osebnih dohodkov

Večkrat sem že pisal o pogojih dobrega gospodarjenja, o odvisnosti gibanja čistega dohodka in OD od gibanja stroškov v »Elektromehaniki«. Vedno sem obravnaval stvari, ki sem jih spričlo gospodarske situacije smatral za aktualne, ki pa so zaradi dozdnevne načelnosti romale v koš. Edina pozitivna stran tega početja je bila, da nisem bil izpostavljen kritikam vseh mogočih rangov, k razjasnitvi posameznih stvari pa ni bilo ničesar doprinešenega.

Organi upravljanja spreje-

majo sklepe, ki se v večini primerov izvajajo, v nekaterih primerih tudi ne. Mislim, da je odločanje samoupravnih organov zdravo sklepanje za urejanje poslovnih odnosov in položaja delavcev v okviru teh odnosov, ki si s pomočjo strokovnih služb, kot izvršnih organov, ustvarjajo pogoje za obstoj in napredek. Moram ugotoviti, da je marsikateri sklep ostal v celoti ali deloma neizpolnjen ker ni obstajalo konkretnega interesa za njegovo izvrševanje — ali pa se je nekje eno-

stavno zataknilo. Toda stihij-skemu odvijanju poslovnih dogodkov bo in mora biti počasni konec. To je dejstvo, pred katerega smo postavljeni z vsemi gospodarskimi ukrepi za stabilizacijo gospodarstva. S tem pa smo postavljeni pred dejstvo intenzivnega gospodarjenja tudi v naši tovarni. Prilagoditev temu bo težka, pred nami pa stoji še veliko dela, da bomo naše poslovanje uredili na raven, ki nam bo omogočalo primerno gibanje OD. Nimam bojazni, da tega ne bomo v stanju

urediti, saj nas bodo ekonomske zakonitosti v to enostavno prisilile. Poznati moramo le pravi obseg in ceno

- priprave proizvodnje
- kapacitet
- financiranje in administracije
- reprodukcije in
- razpečave

To pa nakazuje tudi potrebo po učinkovitejši aktivnosti in sodelovanju organizatorjev, ekonomistov in tehnikov.

V vsaki številki našega časopisa čitamo nekaj o problematiki in stroških. Strinjam se s tem, da moramo stvari najprej poznati, šele potem o stvareh lahko tudi sodimo, ukrepamo in se ravnamo. Spominjam se še neobjavljene sestavka o vplivu zasto-

jev v proizvodnji, na ceno izdelkov in čisti dohodek oziroma osebne dohodke. Moj namen je bil v enostavni in kratki obliki prikazati škodo za tovarno in posameznika, da bi se s tem seznanili in znali preценjevati škodo tisti, ki so odgovorni in tisti, ki nosijo posledice. Znano je, da je neposredne odgovornosti malo, posledice neodgovornosti pa nosimo vsi. Vsakdo pa te stvari ocenjuje iz svojega stališča in zornega kota. Univerzalnega recepta ni. Gospodarski organizem je treba obvladati kompleksno in sicer tako, da posamezni organi tega organizma tvorijo harmonično delujočo celoto. To je eno izmed osnovnih načel dobrega gospodarjenja in pogoj za normalno odvijanja

Devet proizvajalcev TV stabilizatorjev

Eden izmed najbolj značilnih primerov, kako ne bi smela izgledati delitev proizvodnega programa v elektroindustriji, so v zadnjem času pri nas nedvomno stabilizatorji za televizorje. Pravzaprav ni niti še tako dolgo tega, ko je bilo na trgu veliko povpraševanje po TV stabilizatorjih.

Obrat tovarne električnih aparatov v Dobropolju sproti ni mogel izpolnjevati naročil, ki so prihajala iz vse države, naenkrat pa se je pojavilo — kot gobe po dežju, kar osem nadaljnjih proizvajalcev TV stabilizatorjev. Pri vsem tem je jasno, da je povpraševanje po TV stabilizatorjih brž zamrlo in proizvajalci se že začenejo vpraševati, kam bi s svojimi izdelki, čeprav le-ti nimajo enakovrednih kakovosti.

Med proizvajalci TV stabilizatorjev je bilo tudi novosadsko podjetje Elektroakustika, katerega 65% proizvodnje so predstavljali prav TV stabilizatorji. Zaradi nastalega položaja na tržišču so se samoupravni organi Elektroakustike odločili povsem ukiniti nadaljnjo proizvodnjo TV stabilizatorjev. Seveda bo ukinitve te proizvodnje imela za posledico tudi odpust določenega števila zaposlenih — 48 delavcev iz proizvodnje in z režij-

Relejna zaščita za HE Srednja Drava

Pred kratkim je bila med Iskro in vodstvom hidroelektrarne Srednja Drava podpisana dobavna pogodba, po kateri bo naše podjetje v tej naši pomembni hidroelektrarni na Dravi montiralo kompletno relejsko zaščito.

skih delovnih mest. Medtem ko se bo nadaljnjih osem proizvajalcev TV stabilizatorjev še naprej skušalo uveljaviti tako doma kot tudi v tujini, pa bo novosadska Elektroakustika preusmerila del svoje proizvodnje v izdelavo dinamičnih mikrofonom, magnetofonskih in gramofonskih glav, ki jih bo izdelovala za EI Niš.

Pomanjkanje uvoznega materiala ovira proizvodnjo

Vedno večje pomanjkanje je čutili na trgu naših elektrolitskih kondenzatorjev. Povprašali smo v tovarno, zakaj dobave največjima odjemalcema — tovarnama Rudi Čajavec in RIZ ne teko redno, pa so nam odgovorili, da je letos proizvodnja skromnejša zato, ker tovarni primanjkuje uvoznega re-produkcijskega materiala. Po elektrolitskih kondenzatorjih pa vprašuje tudi EI Niš, čeprav letos ni sklenila z Iskro pogodbe za dobavo teh naših elementov.

Ne samo, da so dobave domačim kupcem zaradi pomanjkanja uvoznega materiala iz inozemstva neredne in dokaj prešibke, ima tovarna še drugo škodo, ker se s temi svojimi izdelki ne more usmeriti na zunanji trg, kjer je zlasti na Češkem in v Belgiji dokajšnje zanimanje za naše elektrolitske kondenzatorje. Kazalo bi morda z razpoložljivimi rezervnimi sredstvi izvesti določen manever, da bi tudi za to proizvodnjo zagotovili potrebni uvozni reprodukcijski material, saj bi nam to pripomoglo na drugi strani do večjega izvoza.

V zaslužni pokoj je odšel tov. Franc Vidmar, mojster pomožne orodjarne v produkciji kranjske tovarne. Sodelavci so mu zaželeli zdravje in zadovoljstvo, hkrati pa so mu poklonili lepa in praktična darila, ki naj ga spominjajo na dolgoletno in vestno delo v »Elektromehaniki«.

Sodelovanje Zelezniki - Prilep

Vprašuje UREDNISTVO, odgovarja sekretar tovarne elektromotorjev Zelezniki TONE LAVTAR.

VPRAŠANJE: Znano je, da pomoči. Na zadnjem zasedanju tovarni »Mikron« v nju je upravni odbor tovarne Prilepu odstopil nekaj elektromotorjev Zelezniki svojih artiklov. Vemo tudi, da so delavci iz Prilepa tudi prakticirali pri vas. »Mikron« je pravzaprav v razvoju, zato bi želeli vedeti, kako se nadalje razvija sodelovanje med Zelezniki in Prilepom?

ODGOVOR: Ze v začetku leta 1963 je delavski svet tovarne elektromotorjev v Zeleznikih sprejel sklep, da proizvodnjo gospodinjstkih aparatov prenesemo v »Mikron« Prilep. Načelno je DS tudi sklenil, da se začne proizvodnja elektromotorjev in to v duhu medsebojnega razumevanja in medsebojne koristi v skladu z določili statuta. Samoupravni organi obeh tovarn redno spremljajo in urejujejo številne oblike strokovne

VPRAŠANJE: Vse kaže, da je pomoč samoupravnih organov v redu. Kaj pa strokovne službe?

ODGOVOR: Tovarna v Zeleznikih odstopa dolgoletne izkušnje in nudi strokovno pomoč strokovnjakov pri proizvodnji elektromotorjev. Leti bodo svetovali in odpravljali pomanjkljivosti za pripravljen proizvodnjo v Prilepu. Razen tega tovarna v Zeleznikih sprejema na strokovno izpopolnjevanje oziro-

ma tudi učenje delavce in strokovnjake, ki dobijo strokovna pojasnila in praktičen pouk, da bi se čim uspešneje vključili v proizvodni proces doma. »Iskra« v Zeleznikih bo nudila na vpogled tudi celotni sistem nagrajevanja in stimulativnih oblik delitve osebnih dohodkov po delu, na željo pa tudi delo drugih strokovnih služb v tovarni. Želimo, da bi nadalje sodelovanje ostalo še naprej tako plodno v obojestransko korist in skupnega interesa podjetja.

Dopisujte v »Iskro«

nje poslovnih procesov, po katerih in s katerimi reguliramo našo poslovno politiko. Zato je za razumevanje konkretne situacije in ukrepanje včasih umestno izhajati iz načel, če hočemo dobro ukrepati in ukrepe sprovajati v življenje. Konkretni učinki ukrepov pa morajo biti najprej definirani s konkretnim načinom izvajanja in konkretnimi zadolžitvami.

Pri nas je trenutno največji problem, kako doseči pri slabih preskrbi s materialom največjo možno proizvodnjo. Delovna sila in kapacitete so zadostne, rezultati pa prenizki. Reševanje problematike je usmerjeno v dve smeri:

- v zniževanje zalog
- v zniževanje stroškov kot posledica možnosti dose-

ganja določenega obsega proizvodnje in kot pogoj za financiranje proizvodnje in gibanje osebnih dohodkov. Konkretneje izraženo je stvar v tem:

1. Z znižanjem zalog moramo sprostiti preveč angažirana obratna sredstva in jih vlagati tja, kjer nam bodo sredstva omogočila večjo finalno proizvodnjo. S tem namenom je bila izdelana tudi polletna inventura, ki mora dati pregled stopnje finalizacije. Ne bomo lansirali v proizvodnjo tudi delov, ki jih imamo za določen čas in finalizacijo že dovolj na zalogi. Skratka, treba se je prilagoditi novim razmeram, ki zahtevajo večjo finalizacijo, manjše potrebe po materialu (zlasti uvoznemu) terminsko

vsklajeni proizvodnji in možnostim, ki bodo omogočile znižanje zalog materiala. Naloga ne bo lahka, izvajati pa jo bo moral gospodarsko planski sektor v sodelovanju in nedeljeni zainteresiranosti vseh ostalih služb v tovarni. 2. Na vseh nivojih in v vseh službah mora obstajati nedeljena zainteresiranost in aktivnost za znižanje stroškov, od katerih bo odvisen tudi finančni rezultat, s katerim bomo v stanju pokrivati primerne osebne dohodke zaposlenih in obveznosti, ki jih pokrivalo iz skladov. Za prilagoditev nastali situaciji in regulacijo gospodarjenja v navedenem smislu, je DS tovarne sprejel tudi nov plan proizvodnje in stroškov in sklepal o zmanjševanju zapo-

slenosti. Zaradi pogojenega gibanja proizvodnje moramo nujno znižati stroške ne glede na njihov značaj. Proporcionalni stroški se bodo znižali za toliko, kolikor bo nižja proizvodnja. Sem sodi predvsem reprodukcijski material in produktivni OD. Oboje pa smo v stanju znižati še za več, v kolikor se bodo v večji meri angažirala in zmanjšala sredstva, vsebovana v nedokončani proizvodnji. Poseben problem pa je še v tem, da so ponekod produktivni OD dobili zaradi politike OD in nesorazmerij med proizvodnjo delov na zalogo in finalno proizvodnjo značaj fiksnih stroškov. Povečanje nedokončane proizvodnje in zastoji vplivajo dvakrat nega-

tivno. S tem ne dosežemo nobene realizacije in dohodka, povečujemo stroške, opravljamo navidezno koristno delo in stimuliramo prepočasno obratovanje obratnih sredstev brez ustreznega učinka oziroma finančnega rezultata. Pri nekaterih proporcionalnih stroških pa moramo nujno doseči štednjo in realno precejšnje nujnosti njihovega nastajanja. Tudi fiksne stroške moramo znižati na raven dopustnih razmer, njihovo nastajanje pa regulirati v skladu z realnimi možnostmi njihovega pokrivanja oziroma dimenzioniranostjo proizvodnje in režijskih služb. Za jasnejšo predstavlo dajem še nekaj pojasnil glede znižanja posameznih stroškov:

Stroški za surovine in ma-

Pisma naših bralcev

DOPUSTI

Tovariš urednik!

V letošnjem letu so bili v časopisih objavljeni novi kriteriji za dopuste. V tovarnah imamo tudi različne proste sobote, ene so plačane, druge pa ne. Vem, da so samoupravni organi o tem že razpravljali in da je bilo o tem dano neko tolmačenje, vendar kolektiv ni popolnoma na jasnem, kako je s tem in kako se računajo dopusti če padejo na tak dan. Menim, da bi bilo prav, če bi pravna služba posredovala tako tolmačenje prek časopisa.

A. N.

»Elektromehanika«
Kranj

Odgovor: Zadevno je bila 24. junija izdana v »Elektromehaniki« naslednja okrožnica:

1. Letni dopusti za tekoče leto ostanejo nespremenjeni, kakor so bili prvotno odmerjeni glede na merila, ki jih je določal še stari pravilnik o delovnih razmerjih tovarne. Po merilih novega začasnega pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih se bodo dopusti odredili šele prihodnje leto.

2. Vsak delovni dan razen nedelj in plačanih državnih praznikov, se vračuna v trajanje letnega dopusta. Neplačane proste sobote so plačane kot letni dopust, če padejo v trajanje letnega dopusta, kajti že po določilih temeljnega zakona o delovnih razmerjih mora biti letni dopust plačan. Smatra se, da plačana ali neplačana prosta sobota pade v trajanje letnega dopusta in se kot taka vračuna v letni dopust tudi, če sledi neposredno zadnjemu dnevu dopusta, razen v primerih, če s tem zadnjim dnevom, t. j. petkom izteče delavcu že celotni za konkretno leto odobreni letni dopust.

Primer:

— Delavec nastopi del letnega dopusta 15 dni in ga za-

ključi v petek. Vse proste sobote tekom teh 15 dni in prosta sobota po petku, se mu vračunajo v letni dopust, ki pa traja s to prosto soboto po preteku 6 dni.

— Delavec nastopi svoj celotni dopust in ga vsega izrablji v petek. Vanj se šteje

vse proste sobote v trajanju dopusta, če pa zadnjemu dnevu (petku) sledi sobota, se mu ta ne šteje v dopust, ker je s petkom že ves dopust izrabljen.

3. Pri koriščenju letnega dopusta se je treba držati določil (Dalje na 8. strani)

Ukrepi za znižanje poslovnih stroškov v Otočah

(Nadaljevanje z 2. strani)

● Dne 30. junija 1965 naj se izvede popis nedovršene proizvodnje. S tem bomo dosegli večjo točnost polletnega obračuna, popisne liste pa bodo osnova planerjem za najhitrejšo finalizacijo polizdelkov. Ves material, ki leži v delavnicah in ga ne bo mogoče predelati v treh mesecih, naj se izloči.

● Stalna komisija upravnega odbora za pregled in odpis negibajočih zalog je dobila nalogo, naj negibajoči material ponovno pregleda in predlaga predelavo, prodajo ali odpis.

● V vseh primerih, kadar zaradi pomanjkanja materiala ali drugih vzrokov na posameznih delovnih mestih ne bo dela, naj se obvezno izkoristi čim več rednega letnega dopusta.

● Osnovne surovine predstavljajo visoko postavko v materialnih stroških, zato je potrebno skrajno štediti. Kontrola izmeta naj se poostri, poročilo o višini izmeta bo mesečno obravnaval upravni odbor tovarne.

● Število nadur naj se zmanjša od dosedanjega povprečja 1200 ur na največ 500 ur mesečno.

● Do nadaljnjega je ukinitven vsak sprejem novih delavcev, izjema so vajenci in delavci, ki se bodo vrnili po odsluženju vojaški obveznosti. V primeru zmanjšanja proizvodnje je treba brezpogojno zmanjšati število zaposlenih, pri tem pa upoštevati disciplinarnost in prizadevnost delavca, v skladu z določili pravilnika o delovnih razmerjih.

pliniranost in prizadevnost delavca, v skladu z določili pravilnika o delovnih razmerjih.

● Do oktobra naj se zaključijo dela pri ureditvi norm in opisu delovnih mest.

● Po ureditvi norm se prične z urejanjem meril za stimulatивно nagrajevanje na režijskih delovnih mestih, pri tem naj prvenstveno upoštevajo režijska delovna mesta, ki so v neposredni proizvodnji in kontroli.

● Poostri naj se odgovornost za obratno škodo. Dosedanja praksa, ko so največkrat odgovarjali za povzročeno škodo le delavci iz neposredne proizvodnje, naj se prenese tudi na režijska delovna mesta.

● Poveča naj se nadzor nad delovno disciplino, prekrške naj tekoče obravnava disciplinska komisija.

● Smatramo, da v sedanjih gospodarskih situaciji ni primeren čas za nadaljnje skrajševanje delovnega časa in bo tovarna še nadalje obratovala z eno prosto soboto v mesecu.

● Prodajno servisna organizacija in Zunanjetrgovinska organizacija naj v čim krajšem času dasta tovarni poročilo v kakšnem obsegu in pod kakšnimi pogoji je možen izvoz naših izdelkov.

● Zmanjšati je treba stroške telefonskih pogovorov, stroške prevoza dostavnega avtomobila in stroške pisarniškega materiala. Pisarniško poslovanje pa v sorazmerju s tem poenostaviti tako, da se bo delo opravljal s čim krajšo zamudo časa.

● Delavski svet zadoljuje finančni sektor, da vodi evidenco nad vsemi poslovnimi stroški in skupno z upravnim odborom vsak mesec obravnava finančno situacijo.

Tako! Sklepi o zniževanju stroškov so bili sprejeti z vso resnostjo in odločnostjo. K temu in takim, morda tudi podobnim sklepom drugih tovarn, pa želi uredništvo le eno: da bi občasno dobili sporočila, kako se ti sklepi sprovajajo in za koliko so bili znižani stroški. Le s skrbnim zasledovanjem zniževanja poslovnih stroškov in takojšnjimi ukrepi, kjer se sklepi ne bi izvajali, lahko le-ti koristijo kolektivu, sicer bodo sklepi napisani in postavljeni le zaradi »sklepeva« in formalne zadostitve.

-ak

Albinca Kirar nalaga v Sentjernej 2 W upore na metalizacijske letve

Iz tovarne električnih aparatov

Seminar o skladiščnem poslovanju

Naše gospodarstvo prihaja v obdobje, ko bo moralo v vedno večji meri izpopolniti proizvodnjo in doseči izdelovanje čim kvalitetnejših artiklov, ki se bodo lahko merili z enakimi artikli drugih naših tovarn, predvsem pa z artikli na zunanjem tržišču. Zato je izredno pomembno, da je proizvajalec v tovarni seznanjen s tem položajem in da se zaveda, da se mora strokovno čim bolj izpopolniti ter storiti vse, da bodo dobili naši proizvodi na tržišču večjo vrednost in višjo ceno. Da bodo tovarne lahko dosegle ta cilj, posvečajo vedno večjo pažnjo strokovnemu izpopolnjevanju delavca — neposrednega proizvajalca. V ta namen organizirajo razne seminarje, tečaje in prakso za delavce v drugih sorodnih tovarnah.

S tem namenom je organizirala tudi tovarna električnih aparatov prvi interni seminar o skladiščnem poslovanju. Prvi dan seminarja je predl. ec. profesor Zorja predaval o skladiščnem poslovanju na splošno: o organizaciji, pomenu in nalogah skladiščne službe in o številnih vprašanih skladiščnega poslovanja. Udeleženci seminarja so pokazali že prvi dan veliko zanimanje za obravnavano snov. Naslednjega

dne je sledilo predavanje tov. Franca Močnika o poznavanju in obdelavi organizacijskih predpisov skladiščne službe. Na tem predavanju je bil podrobno obdelan celoten potek skladiščnega poslovanja in vsi predpisi, ki se nanj nanašajo in ki jih mora skladiščno osebje dobro poznati. Udeleženci so poleg ostalega materiala prejeli tudi obrazce, ki jih redno uporabljajo pri svojem (Dalje na 8. strani)

terial se morajo znižati za več kot jo izkazuje potrebe po planu proizvodnje zaradi znižanja nedokončane proizvodnje. Istočasno pa je treba znižati tudi zaloge na skladiščih materiala, jih sortirati, odprodati in forsirati proizvodnjo, za katero imamo zadostne količine materiala.

Potrošnja energije se lahko zniža z zmanjšanjem jalove energije in konic, odpravljanjem praznega teka strojev in naprav ter s štednjo. Tu moramo poudariti, da cca 30% razvleirane porabe odpade na razsvetljava in temu podobne drobne potrošnike.

Drobni inventar se mora racionalno uporabljati. Posvečati moramo pozornost strokovni uporabi in dobremu izkoristku. Proizvajajo naj se

le z opisom na proizvodni program, potrebna orodja, njihovo ceno z ozirom na konstrukcijske izvedbe, pa je treba znižati. Z znižanjem nedokončane proizvodnje se mora zmanjšati tudi potreba in stroški embalaže.

Usluge drugih podjetij se morajo znižati na nujno potrebne. (Najemnine, usluge Zavoda za produktivnost dela in ZZA).

Stroški telefonskih uslug se bodo znižali z zmanjšanjem direktnih linij in omejitvijo na službene potrebe.

Za prevoze na delo naj bi se zvišala prispevna stopnja.

Potni stroški, reprezentanca in slično naj se omejijo na najnižjo objektivno potrebno višino.

Razvojni stroški se morajo gibati v okviru objektivnih potreb in v razmerjih, ki omogočajo in dopuščajo tako pokrivanje glede na možnosti formiranja potrebnih sredstev za financiranje teh stroškov in temu ustreznega pretakanja dohodka na druga področja.

Slično ugotovitev lahko damo tudi za stroške skupnih služb in garancije.

Ponekod bo treba stroške priznavati na bolj dokumentarnih osnovah in na osnovi dejansko opravljenega koristnega dela.

Vzdrževanje naj se prilagodi dejanskim potrebam in možnostim pokrivanja teh stroškov. Zlasti pa bo treba omejiti in kontrolirati režij-

ska naročila uslug drugim delovnim enotam in naročanje režijskega materiala.

Ukrepi za vskladitev osebnih dohodkov z možnostmi njihovega pokrivanja so znani. Med te spada tudi ukrep za znižanje števila zaposlenih. Če ne bomo tega dosegli, znižali poslovnih stroškov in dosegli planirani obseg proizvodnje, potem tudi za že znižane OD ne bomo dosegli potrebnega pokritja. Boljši pogoje za njihovo pokrivanje pa bi dosegli tudi z znižanjem nedokončane proizvodnje in povečano realizacijo.

To bi bili v glavnem alternativni zaključki za izboljšanje gošpodarske situacije in ustrezno gibanje OD.

Prispevek k reševanju problematike Iskre

Boj prevelikim zalogam

(Nadaljevanje s 1. strani)
kranjske »Elektromehanike«, ki je v svojem uvodu pozdravil bližnje ukrepe in reforme v našem gospodarstvu, hkrati pa ugotovil, da je industrija, kakršna je Iskra, v bližnji preteklosti le z največjimi težavami sledila bliskovitim spremembam gospodarske politike, ki jih ni bilo malo in se jim je bilo kar čez noč nemogoče prilagoditi.

K vprašanju prevelikih zalog je ing. Dolgan pristavil to, da si v marsičem tega naše tovarne niso same krive. Materiale je treba naročati po določenem planu naprej, najmanj za pol leta, pa tudi več. Tu prihaja do težav z dobavnimi roki, pa s plačili, z devizami, z razumevanjem dobaviteljev in vrsto drugih, v tem pa navadno rastejo zaloge nesortirane materiala. Ker smo pri nabavi materiala vezani največkrat na dobro voljo dobaviteljev na raznih koncih, prihaja tudi do razlik v kakovosti materiala, vendar smo ga prisiljeni uporabiti, čeprav morda slabšega, kadar nam na primer grozi, da nam bo zaradi pomanjkanja materiala stala ta ali ona proizvodnja. Iz takega stanja nujno izhaja tudi povečevanje zalog nedovršene proizvodnje. Pri proizvodnji, kakršna je naša, je končno tudi težko postavljati kakršne koli normative na vezavo obratovalnih sredstev. Težav najrazličnejših narav nam ne manjka in v takih okoliščinah res ni lahko delati in hkrati zdraviti stare bolečine. Take okoliščine nehotе ustvarjajo določeno nerazumno navzven, prav tako pa tudi navznoter. Od tu tudi izvirajo očitki, da se kranjska tovarna ogreva za dezintegracijo. Smo pa daleč od tega, vendar ob zahtevi, da se znotraj podjetja uredi to ali ono vprašanje, kaj rado prihaja do takih, docela nesmiselnih očitkov. Vemo pa tudi, da je marsikaj težko rešiti že iz enostavnega razloga, ker nam primanjkuje strokovnjakov, ki bi vprašanje rešili laže in hitreje, kot ga lahko rešujemo v danih pogojih.

Predsednik DS podjetja tov. Ivo Štemberger je ugotovil, da bi bil že polovico manjši znesek naših terjatev do kupcev problematičen. Naprosil je direktorja PSO tov. Metoda Rotarja, naj prisotnim poroča o tem, kdo so naši največji in najbolj problematični dolžniki oz. kako teče izterjevalna služba. Tov. direktor Rotar je poudaril, da je veliko resnejša in doslednejša izterjevalna služba stekla dejansko šele lani, dokaz zato je ugodnejša slika plačane realizacije v lanskem letu nasproti letu 1963. Letos je bila dosežena že skoraj normalna plačana realizacija, toda v aprilu so se pojavile težave. Od skupno 29 velikih podjetij, ki so nam »dolgovala, je bilo kar 27 blokira-

nih. Nastal je torej tudi problem pri naših kooperantih, na katere imamo vezane vsaj tretjino naše proizvodnje.

V mesecih maj in junij so določeni ukrepi pripomogli, da nam je avtomobilska industrija nakazala določena sredstva, ker so bile dotlej vse tovarne, razen Rdeče zastave v Kragujevcu, blokirane. Dokajšnje zneske nam nadalje dolgujejo tudi podjetja elektronske industrije. Največji je dolžni znesek EI Niš, nekoliko manjši pa dolg Radioindustrije Zagreb in podjetja »Rudi Čajavec« iz Banja Luke. RIZ se na primer nahaja v podobnem položaju kot Iskra, vendar je še na slabšem in je pri njem upati na delna plačila šele, ko bodo izvedli načrt za sanacijo. Glede na vse to smo morali poostri našo izterjevalno službo pri ostalih dolžnikih, večjim pa bodisi

ustaviti ali vsaj močno omejiti nadaljnje dobave. Vendar pa so naši kooperanti zahtevali nadaljnje dobave, ker bi jim sicer onemogočili finalizacijo svojih izdelkov, s tem pa tudi zaprli pot do sanacije in do plačila nam dolžnih zneskov. Zadovoljivo je, da se začenja položaj v tem pogledu zadnji čas nekoliko popravlja.

Nadaljnji problem je v izterjavi dolgov s strani kupcev investicijske opreme (JŽ, PTT), kaže pa, da bo tudi pri teh v kratkem prišlo do določene realizacije njihovih obveznosti do Iskre. V večini primerov smo se lotili tožb in prisilnih izterjav in le-te niso ostale brez vidnih rezultatov, bomo pa na tem vztrajali dosledno in do izterjave vsega, kar nam odjemalci dolgujejo, ker vidimo, da je v tem del rešitve našega položaja.

(Dalje prihodnjič)

Proizvodnja Elektromehanike v juniju

(Nadaljevanje s 3. strani)
volj EVS 10, Uz motorjev, telefonskih aparatov, stranskih zvoncev, projektorjev KO-6, kontaktorjev in deloma telefonskih naprav.

2. Zaradi pozne osvojitve proizvodnje ni bilo izdelanih dovolj EVS-06 in dvotarifnih števec. Zaradi napake so izpadli registorfoni, zaradi premajhne kapacitete pa v Lipnici nismo izdelali dovolj števec pogovora in mikrofonskih vložkov.

SESTMESEČNA PROIZVODNJA 1965	
EE	Proizv. %
Mont. rot. strojev	121.7
Montaža števec	95.8
Stikala	72.5
Kinoakustika	98.2
Obrat tel. naprav	99.9
Lipnica	64.6
Deli avtomatike	100.1
Stalne proizv. usluge	89.7
Občasne proizv. usl.	101.6
Skupaj	91.8

Da bi bil letni plan dosežen, je treba v drugi polovici leta vsak mesec proizvesti povprečno za 1.450 milij. dinarjev. Ob polletju je v največjem zaostanku Lipnica, največ zaradi premajhne proizvodnje stikalnih ur in števec pogovora. Nič dosti boljšji ni bil »Kontaktore«, kjer bi plan lahko dosegli, če bi dobili material iz uvoza. Ostale delovne enote so se predvideni proizvodnji precej približale in upamo, da bodo zaostanek v kratkem nadoknadile. Montaža števec mora povečati proizvodnjo dvotarifnih števec, kinoakustika je v zaostanku zaradi neodtujenih registorfonov, ATN pa ima v novih prostorih možnost, da hitreje povečuje proizvodnjo.

PRIMERJAVA EKSTERNE PROIZVODNJE (od 1. do 6. 1964 oz. 1. do 6. 1965)

DE	Proizv. %
Mont. rot. strojev	116.4
Montaža števec	100.0
Stikala	85.3
Kinoakustika	103.2
Mont. tel. naprav	109.6
Ploščati rele	90.8
Telef. aparati	77.2
Lipnica	81.2
Deli avtomatike	96.3
Stalne proizv. usl.	128.3
Občasne proizv. usl.	91.3
Skupaj	99.8

Posebno občutna je zmanjšana proizvodnja pri kontaktorjih in telefonskih aparatih, viden pa je napredek pri rotacijskih strojih, pa tudi telefonskih naprav, je bilo letos izdelanih za skoraj 10% več kakor lani.

Dolga leta nazaj nam je storilnost iz leta v leto naraščala. Zato je padec storilnosti v letošnjem letu posebno neugoden, saj bi morali ravnati sedaj čimhitreje povečati storilnost, da bi bila tovarna v stanju živeti tudi ob novih gospodarskih ukrepih. Se bolj vznemirljivo pa je, da se nam istočasno povečujejo tudi stroški, čemur so vzrok zastoji v proizvodnji, pa tudi zelo pogoste zamenjave materialov, za kar so potrebna dodatna dela. Če bomo hoteli še obstajati, bo treba v kratkem času najti načine za zvišanje storilnosti in istočasno za toliko znižati stroške, da bomo tudi ob novih pogojih lahko dobivali primerne osebne dohodke.

Šef proizv. sektorja: ing. Alojz Grčar

Dosedanja prizadevanja za zmanjšanje zalog in s tem za sprostitve vezanih obratovalnih sredstev v tovarni aparatov niso še pokazala zadovoljivih rezultatov. Zaloge so se v tem obdobju sicer res nekoliko znižale, vendar še vedno previsoko presegajo postavljene normative. Temu je v precejšnji meri bilo krivo to, da je bila akcija za znižanje zalog doslej preslabo organizirana, tekla je prepočasi, skratka — rezultati akcije niso bili taki, kot bi bilo treba.

Upravni odbor je v ta namen imenoval šestčlansko strokovno komisijo in ji naročil, naj to dejavnost požiivi, da bodo čimprej obdelane vse vrste zalog in, da bo prišlo do zanesljivega znižanja. Na seji UO tovarne so po imenovanju te komisije razpravljali tudi o možnostih za stimulacijo članov, če bodo pri delu za znižanje zalog dosegli zaželene rezultate, oz. o določenih sankcijah, če bo ta pomembna naloga tudi odslej prepočasi reševana. To vprašanje so odložili, pač pa naročili komisiji, naj se v vsi resnostjo loti te naloge, pri čemer pa seveda naj pred prodajo določenih odvisnih materialov komisija preveri vse potrebe v tovarni, da ne bi prišlo do prodaje takšnega materiala, ki bi ga ne bilo moč porabiti.

TUDI V PRŽANU ZA ZMANJŠANJE ZALOG

Ker tudi v tovarni za elektroniko in avtomatiko na Pržanu zaloge na razredih 3 in 5 precej presegajo, baje od ustreznih služb podjetja preniklo postavljene normative, je upravni odbor tovarne postavil pred odgovorne strokovne službe nalogo, da zaloge čim prej znižajo in jih vskladijo z normativi. Za del

SINDIKALNI ODBOR PODJETJA O PREDVIDENI GOSPODARSKI REFORMI

(Nadaljevanje s 3. strani)
bodo gospodarske organizacije ta cilj laže dosegle.

Tov. Martelanc je v nadaljevanju obrazložil novo gospodarsko reformo z vidika našega podjetja in je navajal podrobne podatke in probleme, ki se bodo pojavili v zvezi z novo reformo. (Obširen material o tem bodo dobile v obravnavo vse sindikalne podružnice podjetja).

Kot je razvidno iz poročila, nam nova reforma narekuje dolgo vrsto korenitih sprememb, vse pa težijo k uvajanju stabilnega gospodarstva na ekonomski podlagi. Dolžnost sindikata je, da gospodarsko reformo pravilno tolmači v svojih kolektivih in tako doprinese svoj delež k stabilizaciji našega gospodarstva.

Janez Silc

teh presežnih zalog bodo strokovne službe našle primerno rešitev, teže pa bo z materialom od AG, ki močno obremenjuje razreda 3 in 5 v obliki zamrznjenih zalog.

Natančnejši pregled presežka zalog je nadalje ugotovil, da precejšnjo vrednost zalog predstavljajo tudi razna orodja in naprave, ki sicer so v tovarni, so pa za proizvodnjo že neuporabne. Glede le-tega je upravni odbor tovarne zadolžil tehnični sektor, naj te zaloge čim prej temeljito pregleda in popiše, hkrati pa ugotovi, katera orodja in naprave je brez škode za sedanjost ali bodočo proizvodnjo možno takoj odprodati. S temi in podobnimi ukrepi upajo, da jim bo uspelo stanje zalog uskladiti s predpisanimi normativi in s tem razbremeniti del obratovalnih sredstev, kar bo nedvomno prispevalo k lažji prebroditvi sedanjega stanja v tovarni in celotnem našem podjetju, seveda le pod pogojem, če se bodo zadolžene službe tega vprašanja lotile dovolj resno in temeljito.

Dopolnitve k pravilniku o delitvi osebnih dohodkov v tovarni električnih aparatov

Upravni odbor v tovarni električnih aparatov je nedavno tega razpravljalo določenih spremembah oz. dopolnitvah pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Pri tem je osvojil predlog za dopolnitev 27. člena pravilnika, po katerem naj bi delavci, ki delajo v drugi izmeni, bili upravičeni do dodatka v višini 7,5% vrednosti obračunane OD za efektivni delovni čas, medtem ko bi delavci v 3. izmeni prejeli dodatek v višini 15%.

Ob tej priložnosti je UO tovarne osvojil tudi predlog za dopolnilo 28. člena pravilnika o delitvi OD. Po tem dopolnilu naj bi delavec, ki nadomešča odsotnega sodelavca več kot 30 dni, prejel nadomestilo za posamezne oblike nadomeščanja, in sicer, če nekdo nadomešča sodelavca v celoti, mu pripada osebni dohodek po obračunski postavki delovnega mesta, na katerem opravlja nadomeščanje. Do tega OD je upravičen od prvega dne nadomeščanja, vendar le v primeru, če je nova obračunska postavka višja za eno ali več kategorij. Za nepopolno nadomeščanje pa delavec lahko dobi enkratno nadomestilo, o katerem in o čigar višini za vsak primer posebej, na predlog vodstva sektorja, sklepa upravni odbor tovarne.

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi 9. seje UO podjetja

(2.7.1965)

UO predlaga delavske-
mu svetu v potrditev sklep,
da podjetje Iskra prevzame
pravice in obveznosti grad-
benega podjetja »Remont«
iz Žužemberka, ki je v redni
likvidaciji.

Vse obveznosti, ki izvirajo
iz tega, prevzema Tovarna
elementov v Ljubljani.

Na zasedanju DS naj To-
varna elementov predloži tudi
točen izračun o obveznostih
iz prevzetih sredstev.

Pri obravnavanju pred-
logov finančnega sektorja za
sanacijo finančnega stanja
podjetja s posebnim ozirom
na mobilizacijo notranjih
rezerv v podjetju je UO
sprejel naslednje sklepe:

a) Material iz razreda 3
smejo tovarne oddajati kup-
cem samo v primeru, ko se
izkažejo z virmanom oziroma
blagajniškim potrdilom o
plačilu materiala.

Po nižji ceni od nabavne
cene se material ne sme pro-
dati brez predhodne odo-
bitve samoupravnih organov
tovarne.

b) Predlog za znižanje sta-
nja v nedokončani proizvodnji
in polizdelkov na razre-
du 5 UO sprejme v obliki,
kot jo predlaga finančni sek-
tor.

c) UO ugotavlja, da se mo-
rajo realizirati nadaljnji na-
pori v smeri znižanja vezave
sredstev pri gotovih izdelkih
za široko potrošnjo v mrtni
sezoni.

PSO mora o vsakem zastop-
ju prodaje pisмено obvesti
tovarne. Tovarna pa mora
po predhodno doseženem
sporazumu s PSO v svojem
proizvodnem planu začasno
zmanjšati obseg proizvodnje
ali ustaviti proizvodnjo do-
dane artikla.

UO ni v stanju presodi-
ti, ali je politika toženja kup-
cev dokončno proučena ali
ne. V sedanjih razmerah se
moramo odločiti za normal-
ni tožbeni postopek ob ska-
deni fakturi.

V slučajih, za katere PSO
ugotovi, da tožba ni potreb-
na, ker je realizacija plačila
hitrejša od one po tožbenem
postopku, tožba ni po-
trebna in se mora PSO o tem
dogovoriti s finančnim sek-
torjem. Načeloma ostane v
veljavi sklep, da mora PSO
vložiti tožbe za vse fakture
ob njihovi skadenci.

d) UO se strinja z ostalimi
predlogi finančnega sektorja
za sanacijo in jih bo z dopol-
nitvami, sprejetimi na današ-
nji seji, predložil delavske-
mu svetu v potrditev.

UO sodi, da je zakasni-
tev oziroma prekoračitev ro-
kov za sprejetje gospodar-
skega plana iskati predvsem
v nerealni presoji osnovnih
faktorjev, ki določajo ob-
seg proizvodnje; obratnih
sredstev in razpoložljivih de-
viznih sredstev za uvoz re-
promateriala. Ker nismo teh
faktorjev realno ocenili, se
je plan izdeloval oziroma

spreminjal 3 x, kar je vzrok,
da se je k definitivni izde-
lavi gospodarskega plana za
letošnje leto pristopilo lahko
še v mesecu maju t. l.

Po načelih dobrega gospo-
darjenja bi se morali posta-
viti na kar najbolj realna iz-
hodišča (izvoz, uvoz, obrat-
na sredstva, prodaja na do-
mačem trgu) in na teh za-
snovati gospodarsko dejav-
nost za prihodnje leto.

UO sprejema, poročilo fi-
nančnega sektorja o pogojih

za sestavo predloga gospo-
darskega plana za leto 1965
in ga bo predložil delavske-
mu svetu v razpravo. UO po-
udarja, da se morajo pri iz-
delavi gospodarskega plana
za leto 1966 realno oce-
niti preje omenjeni fak-
torji. Tem pogojem se
morajo podrediti vse želje
in hotenja tovarn pri njihov-
em planiranju.

UO sprejema pravilnik
o zaposlovanju in OD de-
lavcev v tujini s tem, da se

v členu 6 vstavi še postavka
za višino mesečnega osebne-
ga dohodka za polkvalifici-
rane delavce v USA \$ v raz-
ponu od 125 do 145 \$ in da
se v členu 17 črta zadnji od-
stavek.

V vseh ostalih zadevah, ki
niso definirane s tem pravil-
nikom, je treba upoštevati
začasni pravilnik o delovnih
razmerjih v podjetju in pra-
vilnik o delitvi OD podjetja.
UO daje predlog pravilnika
z gornjimi spremembami v

obravnavo kolektivom.

Organizacijsko - kadrovske
sektor naj zbere predloge in
pripombe ter naj jih predloži
upravnemu odboru v obrav-
navo, preden bo pravilnik dan
delavskemu svetu v potrdi-
tev.

Delavcem, ki odhajajo na
delo v inozemstvo pred defi-
nitivnim sprejetjem tega
pravilnika, se zagotove akon-
tacije v okviru meril, ki so
podana s tem pravilnikom.

Kakšna bo usoda zgradbe ZZA v Šiški

Vsak dan sproti, ko se to-
dimo vozimo v službo ali iz-
nje, razmišljam, kakšna neka
usoda je namenjena novi
zgradbi v Šiški, ob Celovski
cesti, kjer je Zavod za av-
tomatizacijo pred leti zastavil
gradnjo svojih, tako imeno-
vanih pilotskih delavnic. Re-
strikcija, oz. ustavitvev na-
daljnjih investicij je tako kot
mnoge druge naše in še mar-
sikatero gradnje, zastavila na
sredi poti in zdaj ta zgradba
napol dograjena čaka, kaj bo
z njo.

V stanju, v kakršnem se
zgradba nahaja, se na njej
prav gotovo dela škoda, saj
niti ni zasteklena. Seveda bi
že za samo zasteklitev potre-
bovali kakih 40 do 50 milij-
onov dinarjev, katerih pa v
trenutni situaciji niti Zavod
za avtomatizacijo, niti pod-
jetje ne moreta žrtvovati v
ta namen.

Morda bi bil izhod za silo,
ko bi tačas, ko bi bilo možno
z novimi krediti zgradbo
dovršiti, prostore v njej po-
nudil nekemu v najem in bi
le-ta morda našel sred-
stva vsaj za zasteklitev, kar
bi nedvomno preprečilo ško-
do. Prav gotovo so podjetja,
ki se trenutno borijo s po-
manjkanjem ustreznih po-
slovnih oz. skladiščnih pro-
storov, pa sama tudi nimajo
tolikšnih sredstev, da bi lah-
ko privoščila samostojne
gradnje.

Ker me usoda te, sicer mo-
derne zgradbe ZZA zares za-
nima, sem se pozanimaj, ko-

likšna sredstva bi zavod mo-
ral imeti, da bi gradnjo do-
končal in bi le-ta lahko za-
čela služiti svojemu predvide-
nemu namenu. Povedal so
mi, da bi dograditev v celoti
stala okrog 600 milijonov di-
narjev, pri čemer bi ob last-
ni udeležbi Zavoda za av-
tomatizacijo, bil zvezni fond za
znanstveno delo pripravljen
prispevati polovico potrebnih
investicijskih sredstev. To bi
bila za ZZA sicer zelo ugod-
na prilžnost, ko ne bi bilo
vprašanje njegovega deleža —
300 milijonov tako pereče in
težko rešljivo.

V dograjeno stavbo, prvot-
no namenjeno za pilotske de-
lavnice, bi se končno lahko
vselil celotni razvojni sektor
III, ki ima sedaj svoje po-
slovne prostore na nekaj raz-
ličnih krajih in jih bo gle-
de na najemne pogodbe mor-
al v doglednem času izpra-
zniti. Tedaj bo spet nastal
problem, kam s kolektivom
III sektorja, ker ustreznih
prostorov pač ni tako lahko
dobil. In s preselitvijo celot-
nega sektorja III v zgradbo
v Šiški bi odpadeli tudi so-
razmerno visoke najemnine,
ki jih je treba mesečno od-
števati za najete poslovne
prostore.

Prepričan sem v to, da je
prevelika škoda pustiti zgrad-
bo propadati takšno kakršna
je, pač pa je treba družno
— Zavod za avtomatizacijo
in podjetje, poiskati prav vse
možnosti, da bi nekje našli
manjkajočih 300 milijonov

dinarjev in s tem zagotoviti
tudi delež zveznega fonda za
znanstveno delo, s čimer bi
zgradbo v Šiški končno le-
dogradili in jo, namesto po-

časnemu propadanju predali
svojemu prvotnemu namenu,
kar bi nedvomno koristilo
dejavnosti Zavoda in celotne-
ga podjetja.

- C -

Prihranki in rezerve

Glede na vse težje po-
goje gospodarjenja smo že
nekajkrat prišli v situacijo,
da smo začeli iskati notra-
nje rezerve. V ELEKTRO-
MEHANIKI smo napravili
nekaj več ali manj uspešnih
akcij, kot so zmanjšanje za-
log surovin in nedokončane
proizvodnje ali 5% zmanj-
šanje delovne sile (!), toda
to je bilo tudi vse in obe-
menje premalo. Ko smo se
lotevali takih akcij, smo
vedno udarili na zaloge suro-
vin in nedokončane proiz-
vodnje ter v zadnjem času
na odpust odvečne delovne
sile. Pri vsem tem pa je čud-
no to, da nismo napravili
vseh spisikov do končne fa-
ze, ko se je zaloga ali nedo-
končana proizvodnja spet
dvignila. Takih spisikov je bi-
lo narejenih že nič koliko, in
jih bomo delali tudi v bodo-
če, če ne bo pravega zaključ-
ka. Razen tega se mi zdi, da
se pri iskanju notranjih re-
zerv ne bi omejili samo na
omenjena tri področja, saj se
da verjetno še kje druge tu-
di kaj prihraniti.

Menim, da bi z večjo skrb-
nostjo in s stalnim študijem

nad delovnimi postopki lah-
ko prihranili kar čedne de-
narje, zraven pa dvignili
produktivnost kljub zastare-
lemu strojnemu parku. Na-
vedel bi nekaj primerov:

Od trenutka, ko se izda na-
log za izdelavo nekega se-
stavnega dela v produkciji, pa
do tedaj, ko ga dobi v roke
delavec, preteče celih 23
delovnih dni birokratske ad-
ministracije. Kaj menite, ali se
s smiselno organizacijo, opu-
stitvijo manj važnih evidenc
in več osebne prizadevnosti
ne da tak postopek skrajša-
ti vsaj na polovico? Na osno-
vi tega se da celo izračunati,
koliko dni in ljudi bi prihra-
nilj pri tisočih in tisočih na-
logih, ki se izdajajo dnevno!

Med eno in drugo opera-
cijo računajo planerji, ter-
minarji, mojstri itd. kar 2
dni, ker morajo gotovi se-
stavni deli s prve operacije
v skladišče (1 dan), a za
kontrolno potrebujejo še 1
dan, večkrat pa se na tak
sestavni del tudi pozabi ali
pa ni prostega stroja za na-
slednjo operacijo.

Kaj pa avtokontrolorji?!
Z njihovo pomočjo bi prav
lahko skrajšali potikanje de-
lov po skladiščih za 1 dan,
s pravilnim planiranjem in
izkoriščanjem vseh možnosti
na strojih pa še pol dneva
ali pa vsaj četrt. Pri množici
sestavnih delov pomenijo
prihranjene ure ogromne
vsote.

To sta le dva primera, ki
bi nam navrgla več prihran-
kov, kakor pa planirano od-
puščanje ljudi.

Ali je kdo že pomislil, ko-
liko strojev stoji neizkorišče-
nih, ali premalo izkoriščenih?
Tudi za stroje, ki ne obra-
tujejo, plačujemo amortiza-
cijo, odplačila, obresti. Vse
to in še marsikaj drugega
nam obremenjuje obratna
sredstva in nas duši! Ali bo-
mo pustili, da nam zmanjka
sape?

ABC

- R -

Pripombe k razdelitvi stroškov

Samoupravni organi v to-
varni radijskih sprejemnikov
v Sežani so v cilju sanacije
tovarne sprejeli že dokaj ko-
ristnih sklepov. Tako je tudi
DS na 5. redni seji 8. julija
razpravljalo o gospodarskem
planu podjetja za leto 1965,
pri katerem je izrazil pomisle-
ke in dal nekatere tehtne
pripombe, izmed katerih bodo
nekatere zanimive tudi za
druge kolektive.

DS v Sežani se namreč ni
strinjalo s ključem razdelitve
stroškov bazičnega razvoja na
osnovi materialnih stroškov
tovarn in predlaga, da se stro-
ški bazičnega razvoja načelno
dele po koriščenju uslug te
službe.

O rabatni stopnji je bil DS
mnenja, da bi se morala ra-
batna stopnja tovarne v Se-
žani revidirati, ker le-ta pred-
stavlja za tovarno v sedanji
situaciji izredno finančno bre-
me. Prav tako se DS ni strin-
jal s predlaganim načinom
financiranja stroškov za ga-
rancijska popravila, temveč
predlaga, da se servis finan-
cira tako, da nosi vsak posa-
mezni kooperant stroške za
svoje sestavne dele in to po
analizah, ki jih pripravi ser-
visna služba.

Tudi z načinom kritja stro-
škov skupnih služb se DS ni
strinjalo in sicer po kriteriju
celotnega formiranega dohod-

ka, temveč predlaga bolj ob-
jektivni kriterij: ustvarjeni
dohodek tovarne.

Če pretehtamo zadevne pri-
pombe h gospodarskemu pla-
nu podjetja — kaže, da DS
Sežana dobro pozna breme
milijonov, ki so potrebni za
navedene službe, prodajo in
razvoj, ki jih pa trenutna ce-
na radijskih sprejemnikov ne
prenese. Sanacija sežanske
tovarne pa je dokaj odvisna
tudi od teh milijonov, zato
je razumljivo, zakaj se DS v
tej tovarni ne more strinja-
ti s tako razdelitvijo stro-
škov kot je predvideno v go-
spodarskem planu podjetja.

Pisma bralcev

(Nadaljevanje s 5. strani)

tumov, v katerih mejah je bil letni dopust odrejen in odobren.

4. Glede izrednih plačanih dopustov, kot so dopusti za primer smrti, poroke, rojstva, selitve, nesreče, študija ali polaganja izpitov pa velja v pogledu plačanih ali neplačanih prostih sobot isto kot pod 2), ker mora delavec tudi za take dopuste dobiti nadomestilo OD. Prosta sobota se ne všteva v dopust edino, če sledi tistemu dnevni takega dopusta, s katerim preneha vzrok, zaradi katerega je delavec dobil dopust.

Primer:

— Delavec dobi za polaganje izpita 2 dni dopusta, izpit opravi v petek — če mu sledi prosta sobota, je delavec sicer prost, ne všteje pa se v dopust, ki je trajal tako v četrtek in v petek.

— Delavec nastopi zaradi smrti staršev 3 dni dopusta v petek. Prosta neplačana sobota, ki mu sledi, se šteje v dopust in je plačana, nedelja se ne šteje, zadnji t. j. tretji dan — ponedeljek, pa se spet šteje v dopust.

Ta okrožnica je bila izdana na podlagi sklepov 5. seje UO »Elektromehanike« od 7. 6. in mnenj, ki jih je tovarni posredovala pravna služba podjetja.

KNJIŽNE NAGRADE

Tovariš urednik!

V zadnji številki je bilo v rubriki »Pisma bralcev« (J. R. Ljubljana priobčeno vprašanje, zakaj razen predsednikov aktiva ZB ni bil nihče drugi nagrajen. Komisija za nagradjevanje se strinja s pisem, da je tudi med drugimi člani ZB dokaj prizadevnih, ki bi zaslužili knjižno nagrado, vendar moramo takoj povedati, da je govornik na proslavi v Dražgošah pred delitvijo nagrad jasno povedal, zakaj in komu bodo podeljene pravzaprav simbolične nagrade in da zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bilo mogoče šteti za itak skromnih nagrad povečati, čeprav je bila zamisel povsem druga — širša! Iz tega razloga je komisija sklenila knjižne nagraditi predvsem nosilce partizanske spomenice 1941 in predsednike aktivov, ki so delali v okviru naloz ZB po tovarnah.

V bodoče bi bilo prav, da aktivni po tovarnah vestno spremljajo delo posameznih članov ZB, najzaslužnejše pa naj ob koncu leta vpišejo v spisek nagrajencev. S tem bo imela komisija za nagradjevanje ob dnevu borca lažje delo. Seveda bodo tudi pri tem igrala finančna sredstva večno vlogo.

Komisija
za nagradjevanje
aktiva ZB

Upamo, da smo s tem ustregli Vaši želji.

Uredništvo

ODPUSTI

Tovariš urednik!

Na zadnji seji DS »Elektromehanike« je bil sprejet sklep, naj se v tovarni odpusti 115 delavcev in da naj odpovedni roki tečejo od 15. julija dalje. Rad bi vedel kakšen bo postopek pri odločanju, kdo bo odpuščen in kam je možno nasloviti pritožbo.

B. R. Kranj

Odgovor: DS je na 5. izredni seji dne 8. 7. 1965 sprejel takle sklep o postopku pri odločanju o odpustih:

— Predloge za osebe, katerim naj preneha delovno razmerje pripravi vodja delovne enote.

— Predlog vodje delovne enote predhodno odobrava kadrovska komisija delavskega sveta delovne enote, ki zavzema o vsakem posameznem primeru svoje stališče in ga posreduje delavskemu svetu delovne enote.

— Delavski sveti delovnih enot razpravljajo o predlogu vodje delovne enote in ob upoštevanju mnenja kadrovske komisije najkasneje do 15. 7. 1965 sprejmejo sklep o prenehanju dela in posameznim delavcem vročijo odločbe.

— Ugovore, ki jih bodo prizadeti delavci naslavljali na upravni odbor tovarne, bo pregledala posebna komisija, ki jo je DS tovarne za imenoval na 3. izrednem zasedanju dne 7. junija 1965. Omenjena komisija bo svoje mnenje o vsakem posameznem primeru posredovala upravnemu odboru tovarne.

— Upravni odbor bo ugovore prizadetih delavcev obravnaval na posebni seji, kateri bodo prisostvovali tudi člani komisije (iz tč. 5). Ta seja UO bo sklicana v roku 15 dni po sprejetju sklepov posameznih delovnih enot, vendar najkasneje do konca meseca julija.

— Delovnim enotam, ki sklepa delavskega sveta tovarne o prenehanju dela ne bi izvršile v predpisanem roku, ali pa ne bi odpustilo predpisane kvote delavcev, se znižajo OD za %, ki se izračuna iz razmerja med številom delavcev, katerim niso odpovedale in med skupnim številom zaposlenih. To znižanje naj bi veljalo do dokončne izvedbe sklepa delavskega sveta tovarne.

Pri odpuščanju naj se upoštevajo sledeči kriteriji: kvaliteta dela, kvantiteta dela in delovna disciplina.

Z ozirom na planirani obseg proizvodnje v orodjarni, montaži rotacijskih strojev in v obratu mehanizmov v Lipnici, naj se število zaposlenih ne zniža.

V zvezi s prenehanjem dela naj se upoštevajo pravne določbe iz Začasnega pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih podjetja Iskra.

Vinko Žibert, strugar, zaposlen v ključavničarski delavnici »Elektromehanike«, je eden izmed redkih, ki ni zapustil »teritorija« delovnega mesta, saj njegova delovna doba sega v obdobje »Jugočeške«, bivše tekstilne tovarne, iz katere se je kasneje »rodila« ISKRA. Sodelavci so mu pred odhodom v pokoj izročili lepa darila in mu zaželeli še dokaj zadovoljnih in zdravih let.

Za higiensko tehnično varnost - enotna pravila

Mnogo je napisanega in vsakodnevno izrečenega o važnosti službe HTV. Poznani so nam milijonski zneski izgube, ki jih povzročajo nesreče pri delu, vsakodnevno pa še srečujemo člane kolektiva z mavčnimi obvezami in vidimo trpeče ljudi, pri čemer se sprašujemo čemu to? Zakaj tako?

Za HTV oz. za preprečevanje nesreč pri delu izdajamo tudi ogromna finančna sredstva in služba za varnost pri delu zaposluje precejšnje število strokovnega kadra. Tako je služba HTV v naših tovarnah dokaj dobro organizirana, o čemer je poročal tudi naš list. Varnostna služba se tudi močno prizadeva, da se zmanjšajo nesreče pri delu, pri čemer se poslužujejo že dognanih metod dela, vedno pa išče še novih, da bi odvrnila to nepotrebno zlo.

Tudi pravilnik o medsebojnih delovnih razmerjih v podjetju »Iskra« v svojem 158. členu navaja, da je neupoštevanje ukrepov za HTV hujša kršitev delovnih dolžnosti in se lahko delavca ob kršitvi te dolžnosti odstrani z dela. Vendar to še ni dovolj. Potrebna so še enotna pravila HTV »Iskrek«, ki bodo določala vse načine oz. ukrepe za samo delo. Zato bi morali za celotno podjetje izdelati pravilnik, ki bi bil veljaven za vse enote »Iskrek«.

Miselnost, da to zaradi specifičnosti enot ni mogoče oz. potrebno in da je dobro tako kot je, je zmotna. Res se naše podjetje ne bavi z lesno industrijo, toda mizarška dela so v vsaki enoti, tako tudi zidarska itd. Če pa bi bili v Pravilniku navedeni varnostni ukrepi za dejavnost, ki je v neki enoti

ni, pa to ne more škodovati. Lahko pa varnostnim delavcem le koristi, ker bo s spoznavanjem tega lahko dajal nasvete drugim.

Poleg navedenega pa smatram še za potrebno tudi občasna posvetovanja varnostnih delavcev celotne »Iskrek«. Žal se to po 4 letih skupne »Iskrek« ni zgodilo. Imamo več skupnih enotnih pravilnikov, mnogo posveto-

vanih po raznih vprašanjih, glede varnostnih vprašanj, varnostne problematike s ciljem enotnega dela za celotno »Iskro« še ni bilo nič narejenega. Tako dela vsak po svoje, po svojem pravilniku kakor zna in more in kakor se znajde. Zakaj se ne bi učili drug od drugega in ne menjali izkušenj? Ali bo kdo rekel, da morda to ni pravilno!

K. R.

Seminar o skladiščnem poslovanju

(Nadaljevanje s 5. strani) Delu. Te so morali pravilno izpolniti in oddati.

Po končanem predavanju je sledila razprava, podani pa so bili tudi razni predlogi, ki so se nanašali na pomanjkljivost posameznih organizacijskih predpisov oziroma vprašanje skladiščne službe. Sledilo je predavanje tov. Franca Huttra o skladiščnih problemih izdaje in prejema materiala. V njegovem izvajanju so bile nanižane glavne napake in pomanjkljivosti, ki se redno dogajajo pri skladiščnem poslovanju. Predavanje je sledilo zaključna diskusija, na kateri sta odgovarjala na vprašanja udeležencev predavatelja profesor Zorga in Franc Hutter. Izvedena je bila tudi anketa, ki je pokazala zainteresiranost navzočih za celoten seminar.

Potek seminarja je dokazal upravičenost in nujnost organizacije seminarja. Udeleženci so pokazali veliko zanimanje za vsa predavanja in v diskusiji načeli številna neresena in pereča vprašanja skladiščnega poslovanja. Izraženo je bilo mnenje, da je treba čimprej rešiti vsa vprašanja in probleme, ki so bili podani na seminarju. Udeleženci so predlagali, naj se v doglednem roku organizira sestanek tistih služb,

katerih delo je neposredno povezano s skladiščnim poslovanjem in na katerem naj se pogovorijo o konkretnih problemih in njihovi najučinkovitejši rešitvi. Prav tako so bili udeleženci mnenja, naj se v bodoče organizirajo taki sestanki ob navzočnosti zunanje strokovnjake. Le na tak način bo možno uspešno reševati vse nepravilnosti in probleme, ki se dnevno pojavljajo v skladiščni službi.

M. L.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame in zene

MARIJE KOVAČIĆ

se toplo zahvaljujemo vsem znancem in sodelavcem, ki so jo spremljali na zadnji poti. Prisrčno zahvalo sindikalnemu odboru ATN in sodelavcem za izkazano pomoč.

Mož Ludvik, sin Vilko
in hči Marija

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko, teletvornik, avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klijšeji: »CP Gorenjski tisk« Kranj